

Jaarverslag 2012

**College van Toezicht collectieve
beheersorganisaties**

Auteurs- en naburige rechten

College van Toezicht Auteursrechten

Postbus 15072

1001 MB Amsterdam

www.cvta.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	4
1.1	Voorwoord	4
1.2	Het jaarverslag	4
2.	Over het toezicht	5
3.	Ontwikkelingen bij de Collectieve beheersorganisaties	5
3.1	Buma	5
3.1.1	<i>Onderzoek Buma/Stemra n.a.v. uitzending Pownews.....</i>	5
3.1.2	<i>Bestuurlijke reorganisatie .....</i>	5
3.1.3	<i>Klachten.....</i>	6
3.2	Sena	6
3.2.1	<i>Organisatie .....</i>	6
3.3	Stichting de Thuis kopie	6
3.3.1	<i>Algemeen .....</i>	6
3.3.2	<i>AMvB/uitbreiding vergoedingsplichtige dragers.....</i>	6
3.3.3	<i>Gerechtelijke uitspraken.....</i>	7
3.3.4	<i>Aanwijzing verlengd.....</i>	7
3.4	Leenrecht	7
3.4.1	<i>Kunstuitleen .....</i>	7
3.4.2	<i>Gerechtelijke uitspraken.....</i>	7
3.5	Reprorecht	8
3.5.1	<i>Digitaal hergebruik .....</i>	8
4.	VOI©E	8
4.1	Algemeen	8
4.2	Nieuwe voorzitter.....	8
5.	Geschillencommissie Auteursrechten.....	8
6.	Werkzaamheden van het College in 2012	8
6.1	Algemeen	8
6.2	Bijzondere projecten	9
6.2.1	<i>Onderzoek Buma/Stemra n.a.v. uitzending Pownews.....</i>	9
6.2.1.1	<i>Deelonderzoek I.....</i>	9
6.2.1.2	<i>Deelonderzoek II.....</i>	9

6.3	Klachten	9
7.	Het College in 2013	10
7.1	Nieuwe Wet toezicht	10
7.2	Geschillenbeslechting	11
8.	Bedrijfsvoering en financiën	11
8.1	Financiële verantwoording	12
	Bijlage	
	Controleverklaring	13/14

1. Inleiding

1.1 Voorwoord

2012 was net als 2011 een veelbewogen jaar voor het collectief beheer.

Zo stond 2012 in Nederland onder meer in het teken van de nasleep van de in de media en politiek belangstelling trekkende affaire rondom een claim van een componist op Stemra, hetgeen leidde tot een tweetal onderzoeken van het College naar Buma/Stemra. Het eerste onderzoek is gepubliceerd in het verslagjaar en het tweede is gepubliceerd in het voorjaar van 2013.

Ook was er de geruchtmakende uitspraak van het Hof Den Haag over de rechtmatigheid van het sinds 2007 bevroren thuiskopiéstelsel die de deur zou kunnen hebben geopend naar een billijker vergoeding voor rechthebbenden voor het in de privésfeer kopiëren van hun werken.

Op Europees gebied heeft de Europese Commissie in 2012 een voorstel voor een richtlijn voor collectief beheer gepubliceerd die beoogt de transparantie en governance van auteursrechtenorganisaties te verbeteren en grensoverschrijdende licentiëring voor online-muziek mogelijk te maken voor de interne Europese markt.

Het collectief beheer in Nederland in 2012 zou ook in het teken staan van de inwerkingtreding van de nieuwe Wet toezicht collectieve beheersorganisaties. Ondanks dat de wet het daglicht niet meer in 2012 heeft mogen zien, is het College verheugd dat de aanneming ten tijde van het uitkomen van dit jaarverslag inmiddels een feit is en de wet per 1 juli 2013 in werking is getreden.

Het College is voornemens in 2013 een positieve bijdrage te leveren aan het functioneren van het collectief beheer in Nederland, daarbij gesterkt door de aangenomen wet.

1.2 Het jaarverslag

Het College publiceert sinds 2010 jaarlijks twee verslagen: een jaarverslag en een financieel rapport. Het Financieel Rapport, dat ziet op de financiële stromen binnen en tussen de collectieve beheersorganisaties ("cbo's"), wordt in het najaar gepubliceerd en is gebaseerd op de door de organisaties overeenkomstig de afgesproken uniforme verslaggeving¹ aangeleverde gegevens. De latere publicatie hiervan houdt verband met het feit dat de voor de template te gebruiken cijfers door de accountants van de cbo's dienen te zijn goedgekeurd.

Dit jaarverslag ziet op de overige ontwikkelingen die zich bij de cbo's onder toezicht hebben voorgedaan, de door het College verrichte werkzaamheden en de financiële verantwoording van het College.

2. Over het toezicht

---

¹ Waarbij gebruik wordt gemaakt van een door het College en de cbo's ontwikkelde model voor uniforme informatievoorziening aan het College.

Het College van Toezicht Auteursrechten is op grond van de op 15 juli 2003 in werking getreden Wet toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten belast met het toezicht op de collectieve beheersorganisaties die bij wet zijn ingesteld. Dit zijn het Bureau voor Muziekauteursrecht (de vereniging Buma), de Stichting Reprorecht, Stichting De Thuis kopie, de Stichting ter exploitatie van naburige rechten (Sena) en de Stichting Leenrecht.

Het College ziet er onder meer op toe dat collectieve beheersorganisaties een overzichtelijke (financiële) administratie bijhouden, de verschuldigde vergoedingen voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermde werken op rechtmatige wijze en tegen redelijke beheerskosten innen en tijdig verdelen onder rechthebbenden, transparante tariefstructuren hanteren, en voldoende zijn uitgerust om hun taken naar behoren uit te voeren.

3. Ontwikkelingen bij de Collectieve beheersorganisaties

3.1 Buma

3.1.1 Onderzoek College n.a.v. uitzending Pownews

Voor de bespreking van het tweeledig onderzoek bij Buma/Stemra naar aanleiding van de uitzending van Pownews d.d. 30 november 2011 wordt verwezen naar paragraaf 6.2.1. “onderzoek Buma/Stemra n.a.v. uitzending Pownews” van het hoofdstuk “Werkzaamheden van het College in 2012”.

3.1.2 Bestuurlijke reorganisatie

De door de leden van Buma en zusterorganisatie Stemra² gewenste hervorming van de gezamenlijke bestuursstructuur, ter bewerkstelling van meer transparantie voor en inspraak van de leden, is in 2012 gerealiseerd.

Zo is er tijdens de Algemene ledenvergadering Vereniging Buma en Stichting Stemra van 16 mei 2012 besloten om het gezamenlijk bestuur terug te brengen van 24 naar 12 leden, is er gekozen voor een onafhankelijk voorzitter, en voor een uit de achterban vertegenwoordigde ledenraad die het bestuur adviseert.

Na goedkeuring van de als gevolg van de bestuurshervorming noodzakelijke statutenwijziging door de minister van Veiligheid en Justitie, hebben de leden 13 december 2012 een nieuw bestuur en de eerste ledenraad gekozen.

In 2014 zullen de effecten van de vernieuwde bestuursstructuur bij Buma/Stemra door middel van een externe audit geëvalueerd worden.

3.1.3 Klachten

---

² De Stichting Stemra, die gelden int ten behoeve van de componisten, tekstdschrijvers en uitgevers wiens muziekwerken worden verveelvoudigd op, onder andere, cd's en dvd's, valt (nog) niet onder het toezicht van het College.

Buma heeft in 2012 samen met het Service Centrum Auteurs- en Naburige rechten ("SCAN"), dat voor Buma en de Stichting Sena zorg draagt voor de gezamenlijke facturering aan muziekgebruikers, de interne klachtenprocedure aangescherpt.

Het College zal het functioneren van de interne klachtenprocedure ook in 2013 blijven monitoren.

3.2 Sena

3.2.1 Organisatie

De Stichting Sena heeft de implementatie van haar nieuwe governancestructuur, waartoe in 2010 is besloten, in 2012 gefinaliseerd.

In de nieuwe structuur is het directie-/bestuurmodel verlaten en is gekozen voor een professioneel bestuur (bestaande uit de directieleden), een raad van toezicht met een onafhankelijke voorzitter en financieel deskundige, en een raad van aangeslotenen.

3.3 Thuiskopie

3.3.1 Algemeen

2012 was net als 2011 een turbulent jaar voor Stichting de Thuiskopie. Het College heeft scherp gelet op de financiële continuïteit van de stichting in verband met de positie van rechthebbenden en heeft daarvoor de aandacht gevraagd bij de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Zoals verwacht zette de daling van de incasso voor rechthebbenden als gevolg van het bevroren thuiskopiestelsel, dat moderne dragers als mp3-spelers en harde schijven onbelast liet, zich verder door.

Minder voorzien was de voor Stichting de Thuiskopie belangrijke uitspraak van het Hof Den Haag over de (on)rechtmatigheid van het bevroren thuiskopiestelsel en de uitbreiding van de thuiskopieheffing door de regering per 1 januari 2013.

3.3.2 AMvB / uitbreiding vergoedingsplichtige dragers

Op initiatief van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft de regering op 23 oktober 2012 een AMvB uitgevaardigd waarin is bepaald dat per 1 januari 2013 een groot aantal dragers, zoals mp3-spelers, smartphones en harde schijven onder de thuiskopieregeling komen te vallen.

Met de inwerkingtreding van de AMvB wordt het sinds 2007 bevroren thuiskopiestelsel doorbroken, dat als gevolg van de verschuiving van het privé-kopiëren op cd's en dvd's naar modernere dragers waarvoor geen heffing gold, resulteerde in een sterke terugloop van geïncasseerde gelden voor rechthebbenden.

3.3.3 *Gerechtelijke uitspraken*

Gerechtshof 's-Gravenhage, 27 maart 2012, Stichting Norma/Staat der Nederlanden

Nadat de Rechtbank Den Haag de Staat eerder nog in het gelijk stelde en oordeelde dat het bevroren thuiskopiestelsel nog steeds een billijke vergoeding opleverde, oordeelde het *Hof* dat de ongewijzigde vaststelling van de voorwerpen van de Thuiskopie-AMvB's zonder toevoeging van nieuwe voorwerpen zoals mp3-spelers en harddiskrecorders, niet (meer) resulteert in een billijke vergoeding voor rechthebbenden.

De Staat heeft cassatie tegen de uitspraak ingesteld bij de Hoge Raad.

Hoge Raad, 21 september 2012, ACI / Thuiskopie & SONT

In de procedure tussen importeurs en fabrikanten van lege dragers als cd's en dvd's enerzijds en Stichting de Thuiskopie en de SONT³ anderzijds, heeft de Hoge Raad het geding geschorst en zijn er vragen van uitleg aan het Europees Hof van Justitie gesteld om vast te stellen of bij het bepalen van de privé-kopievergoeding moet worden uitgegaan van het totale aantal gemaakte thuiskopieën (zowel die uit *legale*, als die uit *illegale* bron) of dat alleen moet worden uitgegaan van kopieën uit legale bron.

3.3.4 *Aanwijzing verlengd*

De aanwijzing van Stichting de Thuiskopie als (enige) organisatie voor de inning en verdeling van de thuiskopievergoeding is door de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie per 3 juni 2012 verlengd voor een periode van maximaal vijf jaar.

3.4 Leenrecht

3.4.1 *Kunstuitleen*

De Stichting Leenrecht heeft middels de Stichting Pictoright⁴ in 2012 voor het eerst de "leenrechtvergoeding kunstuitleen" uitgekeerd.

Sinds 2010 zijn kunstuitleeninstellingen verplicht om opgave te doen aan de Stichting Leenrecht van het aantal kunstwerken dat uitgeleend wordt.

3.4.2 *Gerechtelijke uitspraken*

3.4.2.1 *Hoge Raad, 23 november 2012, Stichting Leenrecht/Vereniging van Openbare Bibliotheken*

Evenals het Hof- en de Rechtbank Den Haag is de Hoge Raad van oordeel dat voor een verlenging van een uitgeleend werk geen aparte vergoeding verschuldigd is, omdat een verlenging niet moet worden beschouwd als een relevante nieuwe rechtshandeling.

Hiermee is een einde gekomen aan de langdurige kwestie tussen de VOB en de Stichting Leenrecht, waarbij de laatste zich op het standpunt stelde dat een verlenging moest worden

---

³ In de SONT (de Stichting Onderhandelingen Thuiskopievergoeding) wordt door vertegenwoordigers van rechthebbenden en betalingsplichtigen de hoogte van de thuiskopievergoeding vastgesteld.

⁴ Een verdeelorganisatie voor visuele makers.

aangemerkt als een nieuwe openbaarmaking, omdat het uitgeleende werk opnieuw voor een bepaalde periode ter beschikking wordt gesteld.

3.5 Reprorecht

3.5.1 *Digitaal hergebruik*

Het onderzoek naar een licentieregeling die tegemoetkomt aan het veranderde kopieergedrag bij bedrijven, waar steeds minder van papier naar papier wordt gekopieerd en steeds meer digitaal wordt “hergebruikt”, heeft zich in 2012 voortgezet.

De invoering van een dergelijke licentieregeling zou tot gevolg hebben dat de Stichting Reprorecht niet alleen namens rechthebbenden voor conventioneel kopiëren (waar de wettelijke reprorechtregeling uit de Auteurswet op van toepassing is) kan gaan incasseren, maar *ook* voor digitaal hergebruik.

De Stichting Reprorecht hoopt in 2013 van start te kunnen gaan met het inzetten van een licentieregeling.

4. VOI©E

4.1 Algemeen

VOI©E (de Vereniging van Organisaties die Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren) is de brancheorganisatie van Nederlandse cbo's.

4.2 Nieuwe voorzitter

Per 1 juli 2012 is Job Cohen tot nieuwe voorzitter van VOI©E benoemd.

Job Cohen volgt daarmee Aad Kosto op die vanaf de oprichting van VOI©E in 2008 de rol van voorzitter vervulde.

5. Geschillencommissie Auteursrechten

Eind 2012 heeft de onafhankelijke Geschillencommissie Auteursrechten⁵, die oordeelt over door betalingsplichtigen aanhangig gemaakte geschillen over de toepassing van een in rekening gebrachte vergoeding voor auteurs- of naburige rechten, haar eerste uitspraak gedaan.⁶

6. Werkzaamheden van het College in 2012

6.1 Algemeen

Het College is in 2012 zeven maal bijeengekomen in reguliere vergadering. Voorts heeft het College op meerdere momenten overleg gevoerd met de organisaties onder zijn toezicht en met VOICE.

---

⁵ Tot stand gekomen in overleg met VOI©E, MKB-Nederland en VNO-NCW; ingesteld per 1 november 2011.

⁶ De uitspraak kan worden gevonden op: <http://www.voice-info.nl/voice/152210/>

6.2 Bijzondere projecten

6.2.1 *Onderzoek Buma/Stemra als gevolg van uitzending PowNews*

Op 30 november 2011 zijn in het programma PowNews delen van een telefoongesprek uitgezonden tussen de heer R. Storm en de heer J. Gerrits. Dat telefoongesprek betrof een gestelde vordering van de componist, Melchior Rietveldt, op Stemra. De heer Storm trad op in zijn hoedanigheid van adviseur van de heer Rietveldt. De heer Gerrits was op dat moment muzikuitgever, alsmede bestuurslid van Stemra.

In dit gesprek vraagt Storm aan Gerrits of deze laatste kan helpen bij het innen van de gestelde claim van Rietveldt op Stemra. Gerrits geeft aan daarbij te kunnen helpen indien Rietveldt een uitgaveovereenkomst met hem sluit in het kader waarvan een derde van de te ontvangen bedragen in rekening zal worden gebracht.

Deze uitzending heeft geleid tot vragen van leden van de Tweede Kamer aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en tot uitlatingen van meerdere belanghebbenden en media.

Naar aanleiding van de kwestie heeft het College een onderzoek⁷ ingesteld dat in twee delen uiteenvalt.

6.2.1.1 *Deelonderzoek I*

In het eerste onderzoek zijn de achtergronden van de claim van Rietveldt, de behandeling van de klacht door Buma/Stemra en de betrokkenheid van Gerrits, de behandeling van klachten van rechthebbenden in het algemeen, en de bestuurlijke inrichting van Buma/Stemra tegen het licht gehouden, waarbij het College is bijgestaan door PricewaterhouseCoopers.

De resultaten van het eerste onderzoek zijn in mei 2012 gepubliceerd⁸.

6.2.1.2 *Deelonderzoek II*

Als vervolg op het eerste onderzoek, heeft KPMG onderzoek gedaan naar een aantal specifieke processen, zoals de geldstromen en de incassopraktijk, binnen Buma en Stemra. De doelstelling van het onderzoek is inzicht te geven in de kwaliteit van bepaalde processen en aspecten binnen Buma/Stemra gericht op het proces van incasso tot repartitie alsmede de identificatie van mogelijkheden ter verbeteringen hierin.

De resultaten van het tweede deelonderzoek zijn in april 2013 gepubliceerd.

6.3 Klachten

Het College heeft in 2012 10 klachten ontvangen met betrekking tot de cbo's, waarvan vijf van rechthebbenden en vijf van betalingsplichtigen.

---

⁷ Hoewel de aanleiding voor het onderzoek een *Stemra* aangelegenheid is, richt het onderzoek zich mede tot Buma aangezien Buma en Stemra een bestuurlijke en organisationele eenheid vormen.

⁸ Zie www.cvta.nl onder "publicaties".

Van de klachten ten aanzien van de cbo's hebben er zes geleid tot een beslissing van het College, waarvan er drie zijn toegewezen. Eén klacht is nog in behandeling. De overige klachten hebben niet tot een dergelijke beslissing geleid om verscheidene redenen:

- a. de klacht betrof een organisatie die onder de huidige Wet Toezicht niet onder het toezicht van het College valt;
- b. de klacht betrof een zaak ten aanzien waarvan het College geen taak of bevoegdheid heeft (bijvoorbeeld het nationale beleid ten aanzien van het auteursrecht);
- c. De klacht betrof een administratieve fout van de zijde van de cbo welke eenvoudig was op te lossen;

Met betrekking tot de bovenstaande redenen a en b volstond in de meeste gevallen een telefoongesprek met de klager of een toelichting per email waarin wordt uitgelegd waarom het College niet intervenieert en welke stap de klager dient te nemen. Met betrekking tot reden c. was de doorgeleiding van de klacht door het College aan de cbo voldoende om de zaak opgelost te zien.

Ook het in 2012 gegenereerde aantal klachten vormt geen aanleiding voor het College te oordelen dat er structurele problemen bestaan bij de klachtenafhandeling door de cbo's. Desalniettemin blijft de klachtenafhandeling een constant aandachtspunt voor het College en de cbo's.

7. Het College in 2013

7.1 Nieuwe Wet toezicht

Op 1 juli 2013 is de nieuwe Wet Toezicht in werking getreden. Als gevolg van deze wet wordt het toezicht van het College uitgebreid tot alle cbo's die aan bepaalde in de wet genoemde criteria voldoen waardoor het aantal organisaties onder toezicht groeit van vijf naar twintig. Voorts worden een aantal toezichtstaken toegevoegd, waaronder het preventieve toezicht op eenzijdige tariefstijgingen en het toezicht op de bezoldiging van bestuurders en directieleden. Ten slotte krijgt het College de bevoegdheid om een boete en/of een last onder dwangsom op te leggen.

2013 zal derhalve in het teken staan van het kennismaken met de nieuw onder toezicht gestelde organisaties en het inventariseren van de mate waarin zij voldoen aan de wettelijke vereisten. Voorts zal het College in de vorm van een beleidsnotitie richting geven aan de organisaties ten aanzien van de verdere normatieve invulling en procedurele aspecten van de nieuwe toezichtstaken.

Gezien de verzwaarde taak van het College, zal de personele bezetting in 2013 worden uitgebreid.

7.2 Geschillenbeslechting

Het College is, in het kader van zijn taak erop toe te zien dat de CBO's een deugdelijke geschillenregeling kennen voor rechthebbenden, in overleg met de sector om de geschillenbeslechting voor rechthebbenden te uniformeren.

8. Bedrijfsvoering en financiën

Stichting Facilitaire Voorzieningen CvTA

In 2010 is de Stichting Facilitaire Voorzieningen CvTA opgericht. Deze stichting heeft als taak het College te voorzien van al zijn facilitaire behoeften, waaronder kantoorruimte, administratie en personeel.

Samenstelling College

Het College kent thans vier leden, de heer drs. J.W. Holtslag (voorzitter), de heer dr. M. Sanders, de heer H.B. van der Veen RA en de heer mr. J.L.R.A. Huydecoper.

Personele bezetting

Het College wordt ondersteund door een secretaris, de heer mr. H.F.R. van Heemstra en een staf bestaande uit een financieel specialist, een jurist en een secretaresse.

8.1 Financiële verantwoording

Staat van Baten en Lasten				
CvTA				
	Realisatie 2012	Begroting 2012	verschil t.o.v. begroting	Realisatie 2011
	EUR	EUR	EUR	EUR
Baten				
Subsidie Ministerie van Veiligheid en Justitie	250.772	167.101	83.671	222.133
Bijdragen CBO	272.899	272.899	0	272.899
Totaal Baten	523.671	440.000	83.671	495.032
Lasten				
Vergoeding leden en secretaris College	164.721	207.380	-42.659	136.134
Secretariaat	55.958	66.668	-10.710	53.523
Vergoeding staf	124.764	89.973	34.791	117.106
Totaal personele kosten	180.722	156.641	24.081	170.629
Juridische ondersteuning	0	0	0	399
Reis-en verblijfkosten	1.619	2.700	-1.081	1.568
Huisvesting	42.096	44.000	-1.904	41.300
Automatisering	9.842	8.013	1.829	10.971
Accountant	18.426	10.000	8.426	11.772
Onderzoekskosten Buma/Stemra	83.699	0	83.699	0
Overige kosten	10.244	11.266	-1.022	69.016
Totale kosten	511.368	440.000	71.368	441.789
Overschot	12.304	0	12.304	53.243

In mei 2013 heeft de Belastingdienst bepaald dat de Stichting BTW-plichtig is; dit geldt ook voor het jaar 2011. De extra kosten die dit met zich meebrengt worden in 2013 ten laste van de exploitatie gebracht. Voor 2012 bedraagt deze extra last € 10.912, voor het jaar 2011 € 10.169. Inclusief deze bedragen wordt het resultaat over 2012 -€ 8.777 (tekort).